UUTISET

Matkailusta saadut tulot tulevat paikallisille yrityksille, toisin kuin suuri osa kaivostoiminnan tuloista. METSÄHALLITUKSEN TIEDOTE

PÄIVÄN PUNKTI

Punainen tupa

Suomalaisten nuorten haaveena on edelleen punainen tupa ja perunamaa. Näin voi päätellä siitä tutkimuksesta, jonka Turun yliopisto teki nuorten odotuksista.

Suomessa on viralliseksi ideologiaksi noussut sinipunahallitusten aikana kaiken tiivistäminen ja keskittäminen. Kaupunkien vapaat paikat rakennetaan täyteen uusia betonikolosseja, ja 60-luvun laatikkoarkkitehtuuri on keksitty uudelleen. Maaseutua ajetaan alas ja kuntia lakkautetaan.

Jos Helsinkiä olisi rakennettu aikoinaan nykyoppien mukaan, meillä ei olisi Senaatintoria, Kauppatoria eikä Keskuspuistoa.

Mielenkiintoista on, että nuorten enemmistö pitää tätä kehitystä huonona. Suurimman osan mielestä maaseutu on edelleen paras paikka asua.

Hyvä paikka on myös kaupunki, kun se on oikein rakennettu. Sen sijaan kaupungin ja maaseudun välimuoto ei houkuttele. Se tarkoittaa nukkumalähiöitä ja kirkonkyliä.

Keskittämisideologian väite on ollut, että kukaan ei halua asua myöskään puutarhakaupungeissa.

Nuorison käsitys asiasta on kuitenkin toinen. Juuri suurten kaupunkien liepeillä olevat puutarhakaupungit houkuttelevat. Niissä on tilaa omalle talolle ja pihapiirille. Palvelut ovat lähellä eikä mihinkään ole kovin pitkä matka.

Mitä muuta se on kuin vanha kylä uudessa muodossaan.

Myös syvä maaseutu houkuttaa asuinpaikkana. Aina on ihmisiä, jotka asuvat mielellään oikealla maaseudulla. Näitä kansalaisia on runsaasti. Heille luonto ja vapaus merkitsevät paljon. Jos kaupunkiin onkin pitkä matka, he ovat valmiit siitä jopa jotain maksamaan.

Suomen asuntopolitiikka on tämän tutkimuksen valossa epäonnistunut täydellisesti. Tehdään juuri sitä, mitä kukaan ei halua.

Virallisen politiikan mukaan maalla ei saisi asua, vaikka juuri se kiinnostaa. Asuminen kaupungissa on puolestaan tehty niin kalliiksi, että siihen on varaa vain varakkailla. Samaan aikaan koko Suomi köyhtyy.

Itsenäinen vihreä ajattelija Osmo Soininvaara kirjoitti twitterissä, että maatalouspolitiikassa on jokin vialla, jos sata hehtaaria maatalousmaata maksaa miljoonan. Olen samaa mieltä. Pellon hinta on karannut käsistä.

Helsingissä sadan neliön asunto saattaa maksaa miljoonan. Tonttimaan hinta on karannut käsistä jo aiemmin.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Juhliva sirkkalehtimerkki liputtaa kotimaisuutta

Kotimaiset Kasvikset on kertonut suomalaisten tuotteiden alkuperästä jo neljännesvuosisadan. Yhdistys huolehtii myös tuotteiden hyvästä laadusta.

Kotimaiset Kasvikset ry tuli tarpeelliseksi, kun tullisuojasta luopuminen toi Suomen markkinoille 1980-luvulla halpoja ulkomaisia kasviksia, hedelmiä ja taimia.

Kotimaisen tuotannon kannattavuus laski. Jouduttiin kilpailemaan edullisemmissa oloissa viljelevien yritysten kanssa.

Kauppapuutarhaliiton toiminnanjohtaja **Jyrki Jalkanen** oli perustamassa yhdistystä vuonna 1987.

”Valtio oli aluksi mukana rahoittamassa toimintaa. Yli puolet kuluista kerättiin kuitenkin tuottajilta markkinointimaksuina.”

”Syyskuussa 1989 esiteltiin eri vaihtoehtoja yhdistyksen omaksi merkiksi. Äänestyksessä tuottajien selvä suosikki oli graafikko **Jorma Pulkkasen** sirkkalehtilippu.”

Valtio ei enää saa edistää kotimaista

Vuonna 2007 astui voimaan EU-direktiivi, joka kielsi Euroopan unionin jäsenvaltioita myöntämästä edes kansallista rahaa kotimaisen tuotannon markkinointiin.

EU:n päämäärä on edistää kilpailua sekä työvoiman, pääomien ja tuotteiden siirtymistä rajojen yli.

Suomen valtion tuki suomalaisten tuotteiden laadunvalvonnalle ja markkinoinnille loppui.

”Kotimaiset Kasvikset ry:n toiminta on nykyään kokonaan yrittäjien itsensä ja heidän yhteisöjensä rahoittamaa”, kertoo MTK:n maatalousjohtaja ja yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja **Minna-Mari Kaila**.

”Jäsenjärjestöt huolehtivat kukin osaltaan tiedotuksesta, sirkkalehtilipun markkinoinnista ja hallinnoinnista. Vakituista työntekijää Kotimaisilla Kasviksilla ei tällä hetkellä ole.”

Yhdistystä perustamassa olivat Maataloustuottajain Keskusliitto, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund, Puutarhaliitto, Kauppapuutarhaliitto, Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto sekä Puutarhatuottajat ry.

Myöhemmin mukaan tulivat myös kaupan edustajat.

MARKKU VUORIKARI

Vuosittain kuluttajat ostavat noin 350 miljoonaa sirkkalehtilipulla merkittyä tuotetta.

Valvontaa ja neuvoja

Sirkkalehtilipun käyttöoikeus myönnetään tuottajille ja pakkaajille, joiden viljelmät ovat kotimaassa. Merkistä on kolme versiota

Puhtaasti kotimainen -merkki on tarkoitettu kaikille syötäville kotimaisille puutarhatuotteille sekä ruokaperunalle. Kauniisti kotimainen edustaa kotimaisia leikko- ja ruukkukasveja sekä ryhmä- ja amppelikasveja. Kestävästi kotimainen voidaan myöntää kotimaisille taimistotuotteille.

Merkin käytön edellytys on, että viljelijä noudattaa yhdessä sovittuja sääntöjä. Yrityksiä valvotaan pistokokein. Tarjolla on myös neuvontaa sekä tuottajille että kuluttajille.

”Suurin osa kasvihuonevihannesten tuottajista on mukana valvonnassa. Vuonna 2013 sirkkalehtilippuyrityksiä oli noin 600. Yritykset ovat keskimääräistä suurempia”, Jyrki Jalkanen kertoo.

”Ihan pienet taimitarhat ja vihannestilat sekä ne perunantuottajat, joiden tuotteet myydään paikallisesti tutuille ostajille, eivät välttämättä kaipaa sirkkalippumerkkiä.”

”Suuret yritykset hyötyvät selvästi merkistä. Sen ansiosta kuluttaja voi luottaa tuotteiden laatuun.”

Kasvisten käyttö lisääntynyt

Markkinointikampanjoilla on lisätty hedelmien, marjojen ja kasvisten käyttöä suomalaisissa ruokapöydissä ja tuotu esiin kasvisten terveysvaikutuksia.

Kuluttajille alkuperä on tärkeä. Suurin osa suomalaisista tuntee nykyisin sirkkalehtilipun ja suosii sillä merkittyjä tuotteita.

Kasvisten käyttö on lisääntynyt huomattavasti. Vuosittain noin 350 miljoonaa sirkkalehtilipulla merkittyä tuotetta kanetaan kotiin.

REA PELTOLA

puhtaasti kotimainen | kauniisti kotimainen | kestävästi kotimainen

Puhtaasti kotimainen -merkki on tarkoitettu syötäviin tuotteisiin, kauniisti kotimainen kukkiin ja kestävästi kotimainen taimiin.

PTT:N TALOUSTUTKA

Talous kulkee pyörillä

Suomessa maantiet ovat kovassa rasituksessa. Kumipyöriä pitkin kuljetetaan tavaraa vuosittain 350–450 miljoonaa tonnia. Määrä on reilusti suurin kaikesta rajojen sisällä tapahtuvasta tavarankuljetuksesta.

Teiden kunto on toimivan talouden perusedellytys. Perustienpitoon kohdistettujen määrärahojen vähennyksistä johtuen huoli tieverkon kunnosta on lisääntynyt.

Arvioiden mukaan korjausvelka on tällä hetkellä noin 1,5 miljardia euroa. Tulevina vuosina sen ennakoidaan kasvavan entisestään.

Tieverkon kunnon heikentyminen koskee nykyisellään ennen kaikkea alempiasteista tieverkkoa, eli valta- ja kantateitä pienempiä väyliä. Suomen koko tieverkon pituudesta noin 90 prosenttia luetaan kyseisiin tieluokkiin.

Vaikka valtaosa maantiekuljetuksista hoituu pääteitä pitkin, varsinkin luonnonvara-alojen alkupään kuljetukset kulkevat lähes poikkeuksetta alemmalla tieverkolla.

Tieverkon kunnon muutoksilla voi olla monenlaisia taloudellisia vaikutuksia.

Välittömästi vaikutukset kohdistuvat kuljetusyrittäjien talouteen. Nämä vaikutukset voidaan laskea kohtalaisen tarkasti hyödyntäen liikenteen suunnitteluohjelmistoja sekä tiekohtaisia kuljetustietoja ja kuntoarvioita.

Tien pinnan epätasaisuudet johtavat epätaloudelliseen ajoon ja polttoainekustannusten nousuun. Matka-aika ja palkkamenot nousevat, kun keskinopeus laskee.

Pullonkaulat kuljetusreitillä ovat toinen yleinen ongelma. Päällystämättömillä teillä kelirikon vaara uhkaa erityisesti keväisin.

Painorajoitettujen siltojen määrä nousi lähes nelinkertaiseksi, kun kuljetuskaluston painorajoja nostettiin vuosi sitten. Siltojen kiertoreittien perusteella voidaan laskea polttoaineen ja matka-ajan muutosten vaikutukset kustannuksiin.

> Tieverkon kunnon heikentyminen koskee nykyisellään ennen kaikkea alempiasteista tieverkkoa, eli valta- ja kantateitä pienempiä väyliä.

Vaihtoehtoisesti lisäkustannuksia aiheutuu siitä, että tyydytään käyttämään pienemmän kapasiteetin omaavaa kuljetuskalustoa.

Kelirikko voi pahimmillaan estää koko kuljetuksen.

Vaikutukset eivät useinkaan rajoitu pelkästään kuljetusyrittäjien talouteen. Kustannusten siirtyessä toimitusketjussa eteenpäin, toimialakohtaisella kysynnän mallintamisella voidaan osoittaa vaikutukset lopputuotteiden tuotantoon.

Myös heikentyneen liikenneturvallisuuden aiheuttamat lisämenot yhteiskunnalle voidaan määrittää erillisillä laskentamalleilla.

Tieverkon kunnon taloudellisten vaikutusten laskentaa vaikeuttaa se, että monet vaikutukset jäävät edelleen pimentoon. Ei varmastikaan ole tavatonta, että investointeja lykätään tieverkon heikon kunnon luoman epävarmuuden johdosta.

Taloudelliset menetykset voivat kohota aiemmin esitettyjä huomattavasti suuremmiksi. Koska tiedon puutteen vuoksi vaikutuslaskelmien toteuttaminen ei ole yhtä suoraviivaista, päätöksenteon tueksi tarvittavaa tietoakaan ei saada välttämättä tuotettua.

JYRI HIETALA on PTT:n metsäekonomisti.
jyri.hietala@ptt.fi

”Kaivoshankkeet romahduttaisivat Kuusamon ja Ylläksen matkailun”

Metsähallituksen luontopalveluiden mukaan Kuusamoon ja Ylläkselle suunnitellut kaivokset ovat riski alueiden matkailulle ja voivat kolhia Suomi-brändiä. Samaa mieltä on Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa.

Molemmat tahot uskovat, että kaivoshankkeen haitat alueen matkailulle ovat huomattavasti suuremmat kuin mitä Pellervon Taloustutkimuksen ja Suomen ympäristökeskuksen raportissa arvioidaan.

Tutkimuksesta puuttuu arvio kaivostoiminnan vaikutuksesta Kuusamon alueen jokien arvokaloihin sekä ulkomaalaisten matkailijoiden mielikuviin.

”Kielteinen vaikutus paikallistalouteen ei myöskään kompensoituisi kaivostoiminnan palkkatuloilla siten kuin tutkimuksessa on esitetty. On muistettava, että matkailusta saadut tulot tulevat paikallisille yrityksille, toisin kuin suuri osa kaivostoiminnan tuloista”, Metsähallituksen tiedotteessa todetaan.

”Raportin jälkeen on myös julkaistu elykeskuksen arvio hankkeen yvasta, joka on erittäin puutteellinen”

Myös Ylläksellä kaivoksen maisema-, pöly- ja meluhaitat voivat karkottaa matkailijoita. Sinne suunnitellun Hannukaisen kaivoksen etäisyys kansallispuistoon on vain kahdeksan kilometriä. Avolouhos tulee näkymään Yllästunturin ja siis kansallispuiston eteläpään tuntureiden huipuille ja länsirinteille.

Kuusamon vuotuinen matkailutulo on 90 miljoonan euron luokkaa, ja pelkästään Oulangan kansallispuistossa vierailevien matkailijoiden tuoma tulo tuottaa paikallistalouteen noin 15 miljoonaa euroa vuodessa.

Pallas-Yllästunturin kansallispuisto on Suomen suosituin kansallispuisto, jossa käy lähes puoli miljoonaa ihmistä vuodessa.

MT

Hevosala kokosi esityksensä seuraavaan hallitusohjelmaan

Hevosalan yleiset ja erityisesti kasvatustoiminnan edellytykset pitää turvata. Hevospelien arpajaisvero pitää palauttaa aiemmalle tasolle, alan koulutuspaikat säilyttää ja hevosenlannan energiakäyttöä edistää.

Tässä ovat Suomen hevosalan tärkeimmät esitykset seuraavan hallituksen ohjelmaan.

Hevosalan viestin tulevalle hallituskaudelle on laatinut Mahdollisuuksien hevonen -yhteistyöverkosto. Siinä ovat laajasti edustettuina hevosalan valtakunnalliset järjestöt ja yhteisöt.

Hevosala toivoo, että maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa edistetään lähivirkistys- ja liikuntamahdollisuuksia. Olemassa olevalle ja uudelle hevostoiminnalle tulee varata riittävästi tilaa.

Kannanotossa muistutetaan, että ratsastus on yksi naisten ja tyttöjen tärkeimmistä liikunta- ja kuntoilumuodoista. Tasa-arvon kannalta on tärkeää, että naisilla ja miehillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa liikuntaa.

Hevostalous saa merkittävän osan tuotoistaan rahapeleistä. Rahapelituottojen kehitys vaikuttaa suoraan alalla tehtäviin investointeihin sekä alan kykyyn työllistää.

Arpajaisveroa korotettiin toissa vuonna 25 prosenttia. Hevosala toivoo, että vero lasketaan ennalleen.

Hevoskasvatukselle pitää edelleen voida suunnata kansallista tukea, kannanotossa vaaditaan. Hevosalaa on kohdeltava maatalous- ja maaseutupolitiikassa tasavertaisesti muiden tuotantosuuntien kanssa.

Yhteistyöverkosto on huolissaan myös hevosalan koulutuksen resursseista ja tasosta.

Lannan käyttösäädökset koetaan monella tallilla liian tiukoiksi. Lainsäädännöllä ja ohjeistuksella ei pidä heikentää vaan edistää hevosenlannan järkevää lannoitekäyttöä, kannanotossa korostetaan.

Hevosenlannan polttaminen energiaksi halutaan saada taloudellisesti mahdolliseksi.

Suomen 75 000 hevosta työllistävät yli 15 000 suomalaista.

Mahdollisuuksien hevonen -yhteistyöverkostoon kuuluvat Suomen Hippos ja Suomen Ratsastajainliitto, MTK, MTT Hevostalous, Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto, Suomen Eläinsuojeluyhdistys, Pro Agria, Hevostietokeskus, Hippolis, Ypäjän Hevosopisto, Hämeen ammattikorkeakoulu, Suomen Ravivalmentajat ja Maa- ja metsätalousministeriö.

SATU LEHTONEN

EU tiukentaa hevospassien valvontaa

BRYSSEL (MT)

EU-maat hyväksyivät torstaina tiukennuksia hevosten tunnistamista koskevaan asetukseen.

Uusien sääntöjen mukaan jokaiselle varsalle on myönnettävä tunnistuspassi ennen ensimmäistä ikävuotta. Heinäkuun 2009 jälkeen syntyneillä hevosilla tulee olla mikrosiru tunnistamista varten.

Jäsenmaiden on myös luotava hevosista keskitetty tietokanta ja tehtävä hevospasseista vaikeammin väärennettäviä.

Kiristysten tarkoituksena on ehkäistä väärinkäytöksiä ja estää luvattoman hevosenlihan päätymistä ruokaketjuun. Taustalla on viime vuotinen niin sanottu hevosenlihaskandaali, jossa valmisruuista ympäri Eurooppaa löytyi pakkausmerkintöjen vastaisesti hevosenlihaa.

Tiukennukset astuvat voimaan vuoden 2016 alusta ja kaikilla jäsenmailla täytyy olla keskitetty hevostietokanta heinäkuun 2016 alusta.

NIKLAS HOLMBERG